

ד"ר ליאורה מרידור, יו"ר הוועד המנהל של אוניברסיטת תל אביב

העיר 26.8.2009 | 23:05

ביוני התבשרה אוניברסיטת תל אביב כי נשיאה, פרופ' צבי גליל, פורש מתפקידו שלוש שנים לפני מועד תום הקדנציה שלו. תחילה הוצגה פרישתו כהתפטרות, אבל במהרה התברר שהוא הודח על ידי הוועד המנהל. בחילופי האשמות בין הצדדים טען הוועד המנהל כי גליל חסר קומפטינטיות ואינו יודע לנהל. מקורביו של גליל טענו שהודח בגלל סכסוכים אישיים עם חברי הוועד המנהל, ושתמיכתו בסגל קוממה עליו את הוועד. ואולם הפרשה היתה רק רקע למחלוקת עמוקה יותר ותוצאה של מאבק כוח שבמרכזו שאלה עקרונית אחת: מי באמת שולט באוניברסיטה - הפרופסורים או הוועד המנהל, המורכב ברובו מאנשי עסקים?

במאבק ניצבו שתי דמויות זו מול זו. מצד אחד גליל, מדען מחשבים שכיהן במשך 12 שנה כדיקן בית הספר להנדסה ומדע יישומי באוניברסיטת קולומביה בניו יורק. הוא נכנס לתפקידו כנשיא אוניברסיטת תל אביב לפני כשנתיים, והפך במהרה לנשיא הפופולרי ביותר בקרב הסגל האקדמי והסטודנטים, שראו בו אחד משלהם. מצד אחר ד"ר ליאורה מרידור, יועצת כלכלית ופיננסית, לשעבר בכירה בבנק ישראל ויו"ר בזק בינלאומי, שבמרץ האחרון החליפה את התעשיין דב לאוטמן כיו"ר הוועד המנהל של האוניברסיטה.

מרידור נכנסה בתקופה של שינויים מבניים במערכת ההשכלה הגבוהה ושל מאבק המתחולל על דמותה של האוניברסיטה הישראלית. או במילותיו של גליל, בראיון שהעניק לאחר פיטוריו לאריאלה רינגל-הופמן מ"ידיעות אחרונות": "מבחינתי השאלה הגדולה היא מהי האוניברסיטה. האם זה מוסד היסטורי של צבירה והפצת ידע, או מפעל תעשייתי, שלקו הייצור שלו מכניסים מצד אחד סטודנטים, מצד אחר סגל הוראה, בוחנים את המוצר ושואלים כמה זה עולה? אני חושב שאוניברסיטה היא לא מפעל ושכללי העלות-תועלת לא חלים עליה".

רשימת 50 המשפיעים על החינוך בישראל 2009

המקום של ליאורה מרידור באוניברסיטה הוא מקום שכדאי וצריך לשאול עליו שאלות. מרידור מכהנת היום בראש הוועד המנהל של האוניברסיטה הגדולה ביותר בישראל. אופן התנהלותה ישפיע לא רק על הניהול של אוניברסיטת תל אביב אלא גם על זה של אוניברסיטאות אחרות. היא נמצאת בוועד המנהל על תקן של נציגת ציבור. רוב של שישה מתוך 11 חברים בוועד מוגדרים נציגי ציבור, מה שמעלה את השאלה איזה ציבור הם מייצגים. בתל אביב, כמו גם באוניברסיטאות אחרות, נציגי הציבור הם אנשים מתחומי הפיננסים, התעשייה, המשפט וההייטק (ובהם אנשי העסקים אלפרד אקירוב, שוקי גלייטמן ורן קרול). כניסתם וכוחם במערכת הקרויה אוניברסיטה הושגה באמצעות רפורמת מלך, שאנשי משרד האוצר כפו על האוניברסיטאות באיום שאי יישומה ימנע מהן תוספת תקציבית. הם משתלבים היטב במגמה של כניסת אנשי עסקים ופעילות יזמית לקמפוסים - תהליך הנעשה באמצעות השפעת התורמים על תחומי המחקר, פתיחת תוכניות לימוד חוץ תקציביות מופרטות ומסחור הידע המופק מהמחקר המדעי.

כיום ברור לגליל מי עובד אצל מי. "כרגע אין ספק שמרידור היא השליטה העליונה באוניברסיטה", אמר גליל לאחר פיטוריו בראיון לאור קשתי ב"הארץ", "אנשי הסגל והסטודנטים איבדו חשיבות. אבל הם המרכיבים האמיתיים של

האוניברסיטה ולא הוועד המנהל, שאנשיו הם אורחים ללילה".

מזווית המבט של האוצר, הפרופסורים שמנהלים איתם משא ומתן נראים כחבורת עופות מוזרים. מרידור, לעומת זאת, היא חלק מהעולם של האוצר. יש להם שפה משותפת. הם חולקים אותו שיח כלכלי-ניהולי, אותה מערכת מושגים ניאו-ליברלית המבוססת על מדידת תפוקות ותועלתנות. זה עשוי לבשר על תחילתה של מערכת יחסים חדשה עם האוצר והתפוררות החזית המאוחדת שעד כה הציגו ראשי האוניברסיטאות בעימות מול האוצר.